

ERŐS VÁR

MIGHTY FORTRESS

VOLUME III.

1933 MARCH.

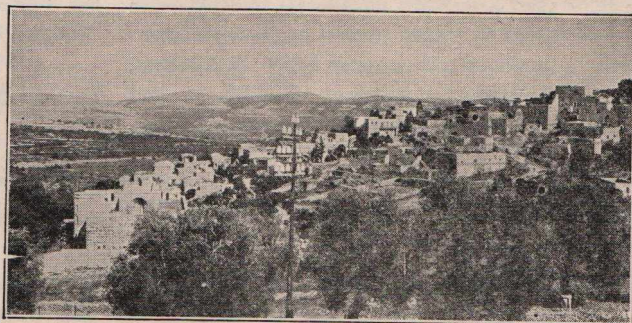
NUMBER 3.

A LUTHERAN MONTHLY FOR THE HUNGARIANS OF AMERICA
Published at 161 Hazelwood Ave. Contributing staff: Hungarian Editor: Andor M. Lefler.
Pittsburgh, Pa. Monthly. Lutheran Pastors In America. Subscription: \$1 a year

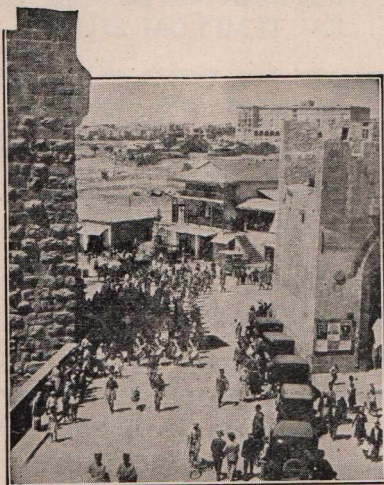
BETHLEHEMTŐL JERUZSÁLEMIG.

Csak egy pár órányi az ut Bethlehem és Jeruzsálem között és mégis az Isten Fiának élete e két város között játszódik le. Csillagfényes Bethlehemből indul ki és a "feszísdmeget" kiáltó zsidó fővárosban ér véget. Az istalót a kereszti -- ez Krisztus földi kariérje.

Mint ártatlan gyermek indult el Bethlehemből és mint szenvedő Messias tért meg a kereszthez. S a szegényes bölcső és a fájdalmas keresztszögek között éléldik be az Ő tökéletes

BETHLEHEM LÁTKÉPE.

JERUZSÁLEM.

életének minden szépsége, erkölcsi tisztasága, tanításának bölcsessége és csobáinak hatalma. Ez az erkölcsi tartalom, mely a földi élet két állomása között esik, tetté lehetővé a kereszten megcsufolt Krisztusnak azt, hogy diadalmoskodjon a halálon és számunkra megnyerje az örök élet koronáját.

Amint Krisztus élete a jászól és a kereszt között, úgy a mi életünk a bölcső és a koporso között éléldik. Mi is születésünk akáclombos faluja és szenvedéseink városa közötti uton járunk. Életünk sikere és annak az örök életben való permanenciája azon mulik, hogy elfogadjuk-e Krisztus tanításait, erkölcsi tisztaságát, csobáinak hatalmát és kegyelmének nagyságát. Mert a Hegyi beszédnek szavai szerint: "Boldogok, akiknek szívök tiszta, mert öök az Istent meglátják."

A bölcsőtől a koporsoig járunk azon az uton, amely az élet útja a Krisztus kegyelméből!!

AZ AMERIKAI MAGYAR EVANGÉLIKUSSÁG TÖRTÉNETE.

Írta: Becker Jakab. [II. Rész.]

Németh Károly Béla erős elszántsággal és akadályt nem ismerve, hozzáfogott a további építő munkához a new brunswicki gyülekezetben. Ő építette fel a gyülekezet első templomát, amely egyszerű, szerény fából készült imaház volt csupán, de ahol a lelki szomjuságot kielégítették a buzgó hívek. Németh Károly Béla nem sokáig maradt Amerikában, vissza ment Magyarországra és ma a győri egyházmegegye esperese és az evangélikusok lapjának ügyes tollszerkesztője. Szép sikereket ért el nem csak Amerikában, hanem Magyarországon is. Gyurác püspök a new brunswicki hívek kérésére egyik segédlelkészét, Stiegler Sándor Ernőt küldte ki 1911-ben new brunswicki papnak. Két évi munkálkodás után elfogadta a bethlehemi vend gyülekezet meghívását és azóta fogékony szellemiségével idegen nyelvet megtanulva hirdeti annak a gyülekezetnek az Isten igéjét és hatalmas, katedrális szerű templomot épített. Bethlehemi vend gyülekezetünk a legnépesebb és legvagyorosabb ma-

gyarországi eredetű egyházközségünk Amerikában.

Stiegler lelkész eltávozása után Szabó Sándor, volt takácsi lévita-tanító tartotta az istentiszteleteket a new brunswicki híveknek. Ugyanakkor mint a philadelphiai szeminárium hallgatója előkészítette magát a lelkészi pályára. Felavatása után rendes lelkésze lett a gyülekezetnek. Az ő működésének idejébe esik a kis fatemplom eladása és a

szép téglatemplom és lelkészlak felépítése. Ami Cleveland volt nyugaton, azzá lett Szabó Sándor lelkészkedése idején New Brunswick keleten; központja egy népes magyar virágzó vidéknek és anyagyülekezete számos szórványnak. Szórványoktól itt ott önálló gyülekezetek lettek kérőbb. Ő járt Perth Amboyba, ahol ma kötemplom és lelkészlak áll, Allentonba, New Yorkba, Caldwellre a többek között.

1910-en került Amerikába a pozsonyi theológjáról Becker Jakab.

(folytatása következik.)

A N A G Y V I L Á G B Ó L

ALBÁNIA ÓHAJTJA KRISZTUSI.

Az "Allgemeine Missionsnachrichten" jelenti, hogy több mint három millió mohamedán a Balkánon különösen Albániába, napról-napra több hajlandóságot mutat a keresztyénség felvételére. Különösen Albániában sikeresek az evangélikus hittérítők.

A JAPÁN CSÁSZÁRI EGYETEM ÉS A LUTHERÁNIZMUS.

1933 január 2-án, a japán császári egyetem doktori címmel tüntette ki S. Sato evangélikus teológiai tanárt. Ez a kitüntetés azért fontos, mert ez volt az első alkalom, hogy egy keresztyén egyén a császári egyetemen doktori címet kapott. Dr. Sato doktori címét Luther Mártonról irt számos tanulmányáért kapta.

PÁRIZS EVANGÉLIKUS FÜSFÖKE HIRTELEN MEGHALT.

Dr. Bach Henri, Franciaország evangélikus püspöke, pár nappal ezelőt, hirtelen meghalt. Dr. Bach,

mindannak dacára, hogy nagy francia hazafi volt, mikor 1923-an Németországban volt megtartva az Evangélikus Világ Konferencia, azon megjelent. Ezen tettevel is tanúságot vallott a krisztusban lévő evangélikus egység mellett.

A LUTHER MÁRTON BETEGSEGÉLYZŐ ÉS TEMPLOM EGYLET

Szeretettel hívja zászlója alá az amerikai magyar evangélikus fatalságot.

BEÁLLÁSI KEDVEZMÉNYEK

16 évtől 25-ig: beállási díj nélkül

25 évtől 35-ig: a rendes díj feléért

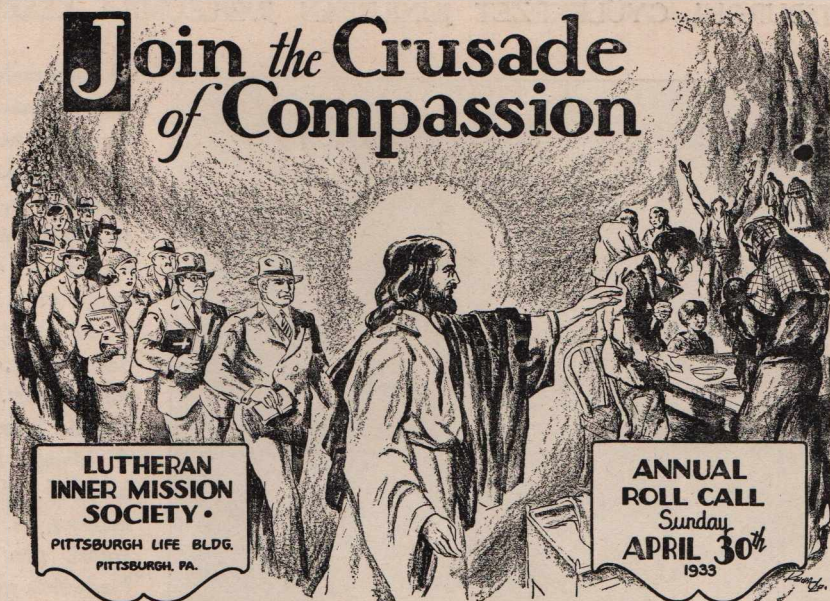
vesz fel tagokat.

Falog Ferenc, elnök. Péntek Pál, jegyző.
Gabnai I. biz. elnök. 2779 E. 124-th Str.

CLEVELAND, CHIO.

A CLEVELANDI LUTHER MÁRTON
EGYLET FENNÁLLÁSÁNAK HU-
SZADIK ÉVÉT FOGJA MEG-
ÜNNEPELNI MÁJUS 28-ÁN.

A Belmisszió a legszebb irgalmassági munka, amit az keresztyén egyház végezhet. A Belmisszió különösen máma tetsz nagy szolgálatokat, mikor országszerte ezer és ezer családot és magányost ment meg a

nélkülözéstől. Jótékony hatása mindenütt érezhető, hitestvéreink ezrei kapnak támogatást a Belmissziói Intézményeinktől. Helyes és szép dolog ezt az intézményt az anyaszentegyháznak pártolni.

ROUTSALAIN PAAVO A FINN ERDŐK PRÓFÉTÁJA.

[II. Rész.]

Irta: Laitinen Toivo.

A finn erdők prófétája már ifjúságának hajnalán erős vallásos hajlamról tett tanubizonyosságot. Egyszer Nagypéntek napján templomba vitték, a hol Jézus Krisztus haláláról hallott prédikálni. Megrendülve kérdezősködött: "Kit ölték meg?"

A szent Isten egyre erősebben rajzolódik a lelki szemei elé. Ennek a komolysága a bibliából áll eléje. Minduntalan a szentséges követelések és a hatalmas fenyegetések csendülnek ki belőle. "El fogok kárhozni!" -- tört ki belőle gyakran a kétségbeesés

Ebben az időben (1796) csodálatos dolgokat kezdtek mesélni egy környékbeli, tőlük alig 20 kilométernyire fekvő faluról. Valami titokzatos erő egyszer a mezőn szénát gyűjtő népet földre vetette. Némelyek látomásokat láttak, mások nyelveken szóltak és új élet támadt a faluban. Az emberek sirtak és örültek, összelátalkozva csak vallási dolgokról beszéltek, összegyűlekeztek egy-egy háznál, énekeltek, imádkoztak és szorgalmasan olvasták a Szentírást. Időközben egy Lusztig nevű férfi került a faluba és élére állt ennek a mozgalomnak. Némi ismerete volt vallási kérdésekben, de

nem volt meg benne a mélyet breg hatolás képessége. A megigazulás első mozzanatairól azonban olyan elevenen és megragadóan tudott bizonyosságot tenni, hogy hallgatóit egészen kielégítette.

Ide jött el Rudsalainen Paavo is. Éveken keresztül hiába küzdött önmagával. Egész ifjúsága alatt Isten országát és annak igazságát kereste. Megpróbált Isten akarata szerint élni, de mindig vereséget szenvedett. Ifjúságának ideje éppen azért örömtelen és sötét volt. A lelkipásztorok, szülei, rokonai nem tudtak neki semmi vigasztalást nyújtani.

Paavo előtt azonban Lusztignál sem nyílt meg az evangélium, Ő sokkal mélyebber szántó egyéniség volt, akit nem tudtak megnyugtatni a kegyes érzelmek. Sőt inkább fokozódott a nyugtalansága. Mintha csak parázs égette volna a talpait, egyre csak egy olyan embert keresett, aki megnyitja előtte a béke ajtaját, de nem talált. Isten kegyelmének szelid trónusa rideg ítélőszékké dermedt, amint közeledni próbált hozzá.

Egy napon meghallotta, hogy valamikor egy ember, akinek a kegyelem titkos ajtaja megnyílt, dél felé vándorolt. Pálnak nem volt maradása. 1779-ben szülei tudtán kívül titokban elindult, hogy megtalálja azt az embert. Nyomrol-nyomra követte s végül 200 kilométernyi gyaloglás után megtalálta Högman kovácsot.

(folytatása következik.)

A PITTSBURGHI GYŰLEKEZET JUNIUSBAN JUBILEUMRA KÉSZÜL.

A pittsburghi egyház érdekes tanácsa nagyban készülődik az egyházközség nyolc esztendősi jubileumának megünneplésére, június hó elején. A mindenkor tevékeny és buzgó tanács tagjait itt mutatjuk be: 1. Leffler Andor, lelkész, 2. Eszlári András, tisz. tanácsos, 3. Kardos József, gondnok, 4. Üveges Lajos, (meghalt), 5. Nagy András, tanácsos, 6. Ifj. Molnár József, pénztárnok, 7. Nagy Béla jegyző, 8. Dispiter István duquesnei tanácsos, 9. Simon József, tanácsos, 10. Nagy Sándor tanácsos, 11. Melich András duquesnei tanácsos, 12. Üveges Pál gondnok, 13. Tóth Pál, számvizsgáló 14. Németh Sándor tanácsos, 15. Uhrinyák István tanácsos 16. Eugár József, tanácsos, 17. Nemes Pál, ellenőr, 18. Molnár Imre, vigalmi biztos, 19. Molnár Lajos tanácsos, 20. Id. Molnár József számvizsgáló, 21. Molnár András számvizsgáló, 22. Molnár Béla tanácsos. Az egyház felügyelője: Ohegyi János és az egyházi: Orbán István hivatalból szintén tagjai a tanácsnak.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Lapunk mostani száma még mindég kis formában jelenik meg, ennek oka elsősorban az, hogy nagy álltalánosságban beszélve, az amerikai magyar evangélikusság a legegyszerűbb kötelességét sem teszi meg lapjával szembe. A lap előfizetőit ismételtelen kérjük arra, hogy hátralókaikat, vagy a múlt számunkban megne-

vezett testvéreknek átadni, vagy a szerkesztőségbe beküldeni sziveskedjenek. EZENTŰL minden előfizetést és adományt ezen rovatban nyugtázni fogunk hónapról-hónapra. Ha az ön előfizetés és adománya nincs nyugtázva, azt azonnal bejelenteni sziveskedjen.

ELŐFIZETTEK: Pittsburghból: Nagy Sándor. Clevelandból. özv. Tüskés Sándorné.

KI PÁRTOLJA AZ ERŐS VÁRAT HA NEM AZ EVANGÉLIKUS NÉP ???